

3. АГРАРНА РЕФОРМА П.А.СТОЛИПІНА

Галочка Г. - курсант 2 курсу

(Українська академія внутрішніх справ)

Науковий керівник: к.і.н., ст.викл. Каміновський В.С.

Зараз багато уваги приділяється приватизації, необхідності приватної власності громадян на землю, державне майно, обговорюються можливі напрямки розвитку приватного сектора в парламенті, ведуться запеклі суперечки щодо необхідності приватизації на сторінках газет, даються прогнози в засобах масової інформації і майже ніде не згадується про те, що аналогічна ситуація вже мала місце в нашій країні на початку ХХ століття.

Я маю на увазі аграрну реформу П.А.Столипіна, розгляду якої присвячується ця робота.

На початку ХХ ст. вся імперія знаходилась в дуже скрутному як політичному, так і економічному стані. Основними чинниками слабкості та нестабільності в країні, за визначенням Столипіна, який на той час займав посаду Голови Ради Міністрів Росії, були погано організована аграрна політика та наявність сільської громади в селі з її круговою порукою, існування якої гальмувало розвиток капіталістичних відносин в Росії.

Необхідна була реформа. І вона розпочалась 9 листопада 1906 року. Приймається указ "Про доповнення деяких постанов діючого закону, що торкаються селянського землеволодіння та землекористування", положення якого і склали головний зміст століпінської реформи. Затверджений III Державною Думою та Державною Радою, він у 1910 році стає законом.

Суть закону розкривалась в його першій статті, яка встановлювала, що кожний господар, який мав земельну ділянку в общині, міг вимагати "закріплення" належної йому землі в особисту власність. Крім того, закон дозволяв йому залишати за собою і лишки, які перебільшували норму, якщо він за них сплатив громаді.

Важливими інструментами руйнування громади і запровадження дрібної особистої власності були Селянський банк і переселення. Створений у 1883 році поземельний банк був покликаний здійснювати конкретну допомогу селянам шляхом надання кредитів для набуття землі і заведення господарства.

Головним завданням переселення було розрядити земельну тісноту, перш за все, в центральних губерніях Росії, де малоземелля та безземелля селян було особливо гострим. Основними районами

переселення були Сибір, Північний Кавказ та Середня Азія.

Які ж результати реформи? Документальні джерела свідчать, що в роки після прийняття основних державних актів відбулося могутнє піднесення усього народного господарства: збільшилась врожайність сільськогосподарських культур, особливо зернових, дуже зріс експорт цієї продукції.

Зримі результати принесла реформа і на Україну. Починаючи з 1906 року, велика кількість селян-хлоборобів повиходила з общин і почала вести власне господарство. Столипінська реформа підштовхнула і прискорила процес розшарування селянства, створення нового класу куркулів, який відзначався і більш високими врожайями, і застосуванням машин та добрив.

Прискорені темпи розвитку товарних відносин за часів аграрної реформи привели до встановлення стабільнішої економічної системи в сільському господарстві України, ніж загалом по Росії.

Безумовно, реформа П.А.Столипіна була потрібною, прогресивною і, що найголовніше, втіленою в життя, реальною, тобто вона не залишилась на папері, а знайшла своє відображення в дійсності і дала свої дивовижні результати, що поки не можна сказати про нашу земельну реформу.

Цю реформу потрібно розглядати не як еталон, а лише як примірник, історичний приклад вирішення аналогічної проблеми, а саме аграрної, і, спираючись на неї, створювати і впроваджувати свою політику реформування сільського господарства.

УДК 930.8

4. УКРАЇНЬСЬКА КУЛЬТУРА В ХХ СТОЛІТТІ: ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ І ПРОБЛЕМА ВІДРОДЖЕННЯ

*Хлистик М.А. - курсант 2 курсу
(Українська академія внутрішніх справ)*

Науковий керівник: к.ф.н., доц. Баранник М.В.

Розвиток культури і суспільний розвиток взагалі - взаємопов'язані процеси, перший з яких в більшості випадків свідчить про стан останнього. Особливо актуальне значення проблематика культури має в часи соціальних розладів, змін, становлень, до яких можна віднести сучасний період утвердження державної незалежності, національного самовизначення українського народу.

Значний відбиток на культурному стані нашого суспільства зробило ХХ ст. - і аналіз культурних здобутків, втрат і деформацій цього часу